Ч. 173 Середа 4 (16) серпня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франковани.

Рекламаціи неопечатани вôльни вôдъ порта, рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к

Повѣнь.

Страшне нещасте навѣстило нашь край вже другимъ наворотомъ. Чого вже не знищила та незабрала повѣнь въ червни, стало ся теперь єѣ жертвою; але теперѣшне нещастє тымъ страшнѣйше, що въ многихъ сторонахъ весь добутокъ сегорôчныхъ живъ а зъ нимъ и вся надѣя господарѣвъ поплыла зъ водою. Теперѣшна повѣнь мабуть бôльша и страшнѣйша, якъ була въ червни, бо вода въ деякихъ рѣкахъ доходила до небувалои высоты. Вода на Днѣстрѣ коло Залѣся стояла на пôвшеста метра высоко а въ наслѣдокъ того сперла ся вода въ Стрыю и пôднялa ся на 6 метрôвъ и 10 центіметрôвъ въ гору. На Сянѣ стояла вода на пôвшеста метра а въ Дунайци пôдъ Новымъ Санчемъ майже на 4 метры высоко. Майже зъ цѣлого краю надходять вѣсти о поведняхъ та великихъ шкодахъ, якихъ наробили послѣдни̂ зливы, але найбôльше потерпѣли пôдгôрски̂ стороны и мѣсцевости положени̂ надъ бôльшими рѣками.

Зъ Соколова въ Стрыйщинѣ доносять, що мѣсточко се положене мѣжь рѣками Свѣчею а Сукелю стоить вôдъ трохъ днѣвъ пôдъ водою. Люде въ мѣсточку бродять по поясъ въ водѣ. Зъ кôлькохъ домôвъ треба було людей переносити; урядъ телеґрафічный вода такожь затопила. Въ мѣстѣ бракъ поживы для людей и великій недостатокъ пашѣ для худобы, котру зачинають вже годувати мукою. Села Володимирцѣ, Демня сулятицка, Ляхôвцѣ зарѣчни̂, Баличѣ подорожни̂ и зарѣчни̂ стоять пôдъ водою. — Нинѣ доносять, що сеи ночи вода въ Свѣчи нагло опала и рѣка плыве знову своимъ давнымъ русломъ.

Изъ Стрыя доносять, що вода прôрвала тамъ въ трохъ мѣсцяхъ гату на довжину 60 метрôвъ и залила мурований гостинецъ межи Стрыємъ а Сколємъ та передмѣстя Войтôвство и Шумлянщину. Въ Межирѣчахъ завалило ся въ наслѣдокъ выливу рѣки Стрыя 15 домôвъ, а 10 мѣсцевостей на долѣшнôмъ Стрыю стоить пôдъ водою. Вода несе полукôпки и сѣно. Зъ пôдъ Дрогобича доносять такожь о страшныхъ зливахъ; по поляхъ стоять тамъ декуды полукôпки въ водѣ такъ, що лишь дрôбку ще зъ неи выглядають. Пôсля нинѣшныхъ вѣстей вода въ Стрыю вже опадає, але комунікація возова межи Жидачевомъ а Стрыємъ и Николаєвомъ ще перервана.

Пôсля нинѣшныхъ вѣстей вода въ Днѣстрѣ все ще прибуває. Станъ воды пôдъ Нижневомъ доходить майже до 4 метрôвъ понадъ звычайный уровень. Комунікація межи Журавномъ а Жидачевомъ перервана а цѣла сторона межи Журавковомъ а Журавномъ стоить пôдъ водою. Шкода яку наробила повѣнь въ сихъ сторонахъ въ плодахъ польныхъ и въ пашѣ єсть дуже значна.

Въ наслѣдокъ хмаролому залила вода мѣсто Турку. Вода забрала богато домôвъ и будынкôвъ господарскихъ, два млыны и кôлька мостôвъ на мурованôмъ гостинци; староство судъ и урядъ податковый значно ушкоджени̂. При тôмъ завалило ся кôлька домôвъ и утопивъ ся оденъ чоловѣкъ. Шкода, якои повѣнь наробила, єсть величезна. Вчера бувъ знову хмароломъ въ околици Хирова, а дирекція зелѣзниць державныхъ доносить, що въ наслѣдокъ того хмаролому перервана комунікація на шляху зелѣзничôмъ межи Хировомъ а Новымъ Загôрємъ. Про третій хмароломъ доносять зô Шкла въ Яворôвщинѣ, де вода прôрвала ставъ и залила всѣ долѣшни̂ ґрунты. Пôдчасъ хмаролому ударивъ грôмъ въ хату одного селянина и убивъ господаря, а парôбка єго лишь поразивъ. Въ Чолиняхъ прôрвала вода такожь греблю на ставѣ.

Станъ воды на Сянѣ пôдъ Исканємъ на 4 метры и 20 центіметрôвъ; греблю при гостинци вода перервала и комунікація замкнена. Въ Перемышли були дня 12 с. м. передмѣстя Засанє, Выгода, Вовче, Болонє и Перекопанє пôдъ водою. Вода забрала тренамъ кôлькасотъ возôвъ приготовленыхъ до маневрôвъ, а шкоду обчисляють на якихъ 20.000 зр. Вода забрала такожь вязанє даху призначеного для перемыскои ґімназіѣ вартости около 13.000 зр.

Ото лишь дуже маленькій образъ того нещастя, якого наробила повѣнь, але яка бѣда и нужда настала теперь пôдъ кождою стрѣхою, котра ще лишила ся, того мабуть нѣхто не опише.

Зъ рускихъ товариствъ.

Основателѣ ґімнастичного товариства „Сокôлъ“ подають до вѣдомости, що Выс. ц. к. Міністерство справъ внутрѣшныхъ рескриптомъ зъ дня 26 липня 1893 ч. 18026 призволило на заснованє руского товариства ґімнастичного „Сокôлъ“ и „Союза сокôльныхъ товариствъ ґімнастичныхъ“.

Подаючи сю першу звѣстку вôдзывають ся основателѣ до загалу, щобы громадно приступавъ до львôвского „Сокола“, бо загальни̂ зборы вже незадовго вôдбудуть ся. Дальше

---

19)

Село Золоторобôвъ.

Хороша и правдива історія для школы и дому.

Зъ нѣмецкого. — Генриха Цшоккого.

(Дальше).

Одного разу каже Володко до панъ-отця Родевича: Годѣ вже дати собѣ раду зъ убогими въ нашôй громадѣ та зъ тыми дѣдами дармоѣдами! А то не знаю що зъ ними зробити? Тоти̂ дѣды зъ дѣда-прадѣда то якъ та плюгава грижа на людскôмъ тѣлѣ: то язва, то ганьба для громады. Тото плюгавство точить тѣло, высысає кровь та всѣ соки зъ него, такъ що оно не може нѣякъ подужати. Менѣ ажь гидко робить ся, кôлько разôвъ подивлю ся на нашь шпиталь. На єго зарядъ выдає ся тôлько грошей а то все на нѣщо не здало ся.

Отець Родевичь вôдповѣвъ на то: „Вы, Володку сказали такъ, якъ бы менѣ зъ душѣ выняли. Колибъ въ громадѣ не було шпиталю, то й не було бы кому въ нѣмъ мешкати. Рѣчь звѣстна, що завсѣгды найбôльше тамъ дѣдôвъ та дармоѣдôвъ, де найбôльше фондацій для бѣдныхъ и де найбôльше роздають милостиню“.

А Володко каже на то: Я вже давно думавъ о тôмъ, щобы шпиталь скасувати. Але черезъ то не стане лѣпше. И въ найлѣпше устроєнôй громадѣ будуть все таки бѣдни̂ и неробы. Щожь зъ ними зробити? — Я видѣвъ, що по другихъ громадахъ кажуть бѣднымъ ходити по черзѣ вôдъ хаты до хаты по богатшихъ господаряхъ або живити ся черезъ оденъ тыждень у одного господаря та ночувати въ стайни. Коли то люде стари̂ або недужи̂, то не по людски такъ зъ ними поступати, а коли то люде здôбни̂ до роботы, то тымъ заохочуєсь ихъ лишь до дармованя и тымъ способомъ зводить ся ихъ на злу дорогу. Въ иншихъ громадахъ знову видѣвъ я, що тамъ деяки̂ люде стравують своихъ жебракôвъ а громада имъ за то платить. Тоти̂ люде бувають и сами̂ бѣдни̂ и зарабляють тымъ способомъ якій грôшь а вôдтакъ и сами̂ ледащѣють. Громада не має зъ того нѣякого пожитку, бо жебраки черезъ то не поправлять ся а ще й други̂, у котрыхъ они жиють, научать ся вôдъ нихъ всего злого. — Менѣ, панъ-отче, ажь серце краєся, коли погадаю собѣ на ти̂ дѣти сироты, що то громада вôддає ихъ на выхованє до тыхъ, котрî приймуть ся того за якъ найменшу заплату. Я знаю, якъ то въ теперѣшныхъ тяжкихъ часахъ брало ся за ти̂ дѣти грошѣ а вôдтакъ морило ся ихъ голодомъ, якъ ихъ били та штуркали, коли они просили ѣсти, а коли плакали, то имъ ротъ затыкали, щобы свѣтъ не довѣдавъ ся, якъ тамъ для тыхъ дѣтей добре. Коли разъ тѣло помершои такои дитины отворили, то въ жолудку не було нѣчого, лишь трохи травы та воды а плечѣ та боки ажь кровію були попôдходили. Кажу вамъ, що Турки та погане не були бы таки̂ безъ серця, якъ то бувають неразъ наши̂ селяне“.

„Знаю такожь и то“ — казавъ Володко дальше — „що въ многихъ громадахъ думала старшина громадска надъ тымъ, щобы позаводити домы убогихъ та шпиталѣ; але она не робила того зъ правдивои чоловѣколюбивости; то були люде твердого серця, старшина, що любила выгоду и хотѣла тымъ способомъ збути ся всякихъ трудôвъ и клопотôвъ, щобы не потребувала журити ся бѣдными людьми. Старшина громадска любить, щобы мала повагу въ громадѣ, але неразъ безсовѣстно и безчестно скидає зъ себе всяки̂ обовязки, що суть тягаромъ для неѣ!“

Такъ говоривъ Володко. Панъ-отець радъ бувъ зъ того, що начальникъ такъ все добре знає и сказавъ: „Я о тôй дуже важнôй справѣ такожь думавъ и списавъ свои гадки на папери. Коли хочете, то прочитайте ихъ собѣ. Богато тамъ недозрѣлыхъ гадокъ; але коли хочете, то змѣнѣть ихъ або поправте, а коли хочете, то и зовсѣмъ вôдкиньте“.

Володко взявъ то письмо и прочитавъ єго кôлька разôвъ та поговоривъ вôдтакъ объ тôмъ зъ своими радными. Пôшовъ опôсля до панъ-отця и сказавъ єму свою гадку, выслухавъ єго вôдповѣдь и знову порадивъ ся зъ своими радными. Наконець порозумѣвъ ся зъ панъ-отцемъ о способѣ, въ якій можна бы лѣпше заосмотрити бѣдныхъ въ селѣ. Вôдтакъ скликавъ самыхъ найповажнѣйшихъ людей зъ громады та поспытавъ и ихъ о раду та выслухавъ ихъ гадокъ. Не одно вôдтакъ знову змѣнено и поправлено.

звертають ся основателѣ до прихильниковъ сокôльства по мѣстахъ и селахъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, щобы приступали безъ проволоки до заснованя филій, щобы можна скоро приступити до заснованя союзôвъ повѣтовыхъ, а дальше загального союза всѣхъ рускихъ товариствъ сокôльныхъ. Прихильники сокôльства руского зволять при каждôй нагодѣ збирати добровôльнѣ датки на цѣли товариства и вôдсылати на руки комітету основателѣвъ. Уставъ и порядокъ ґімнастичного товариства „Сокôлъ" и „Союза сокôльныхъ товариствъ ґімнастичныхъ" буде скоро выпечатаный; поки що подае ся до прилюдной вѣдомости головнѣйшѣ постановы тыхъ-же.

I. Зъ устава и порядку ґімнастичного товариства „Сокôлъ":

Цѣль товариства выобразувати членôвъ въ ґімнастицѣ спôльными вправами, спôльными прогульками и вôдчитами. Въ товариствѣ уряджують ся такожь вправы сторожѣ пожарнои, стрѣляня до цѣли, ѣзды на кони и на скороходахъ (велосіпедахъ), плаваня, весłованя, фехтованя, спѣву и музики. До оживленя духа товариского служать вôдчиты и розправы о справахъ ґімнастичныхъ, якъ такожь товариски забавы, ґімнастичнѣ продукціѣ на боискахъ и аматорскѣ представленя. Товариство заснове філіѣ въ Галичинѣ и на Буковинѣ.

Товариство принимае членôвъ: а) основателѣвъ (хто зложить готôвкою наименше 20 зр. або кого загальный зборъ за заслуги положенѣ около товариства членомъ такимъ заименуе), б) дѣйстныхъ (хто заплатить вписове и платить установленѣ мѣсячнѣ вкладки) и в) спомагаючихъ (платить рôчно 3 зр.) Въ товариствѣ образують ся такожь ученики, котрѣ однакъ абы були принятѣ, мають выказати ся позволенемъ родичѣвъ або законныхъ своихъ заступникôвъ. Вписове и оплату за науку установлюе старшина.

Справами товариства орудуе загальный зборъ членôвъ и старшина. Загальнѣ зборы скликанѣ старшиною збирають ся звычайно въ падолистѣ каждого року. Надзвычайнѣ загальнѣ зборы скликати може старшина, наколи узнасть потребу; обовязана же скликати зборы на жадане пятои части всѣхъ членôвъ. Выборы въ загальнôмъ зборѣ вôдбувають ся картками; каждый членъ мусить тѣ картки лично вôддати.

Старшина складае ся зъ головы, двохъ заступникôвъ и 18 иншимъ членôвъ. Она выбирае зъ-помѣжь себе справника и скарбника. Старшина орудуе внутрѣшними и внѣшними справами товариства; ѣй прислугуе право установляти учителѣвъ и вôддаляти ихъ, надзырати льокаль, знаряды и посудки ґімнастичнѣ, орудувати майномъ товариства, на цѣли товариства затягати позички, глядѣти надъ порядкомъ и карностію, справувати власть дісціплінарну въ товариствѣ, суспендувати члена въ его правахъ, ухваляти на пôдставѣ статутôвъ порядокъ дѣяльности, домашнѣй, прогульокъ, порядокъ зôбрань учительскихъ, порядокъ выдѣлу забавъ, якъ и иншихъ, котрыхъ потреба оказала бы ся, установлювати осôбну оплату за выклады, узнавати за выступившихъ членôвъ залягаючихъ зъ вкладками и т. и.

Львôвъ е мѣсцемъ пробуваня товариства. Мова товариства е руска. Знамя товариства е рускій левъ, покликъ „бодрѣмъ ся". Товариство мае также свôй власный прапоръ зъ знаменемъ и уживае его при прилюднôмъ выступленю.

II. Зъ устава Союза сокôльныхъ товариствъ ґімнастичныхъ:

Цѣль товариства плекати и ширити вправы тѣлеснѣ въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Цѣль свою осягае товариство: а) сполученемъ товариствъ сокôльныхъ въ повѣтовѣ союзы и взаємнами товариствъ повѣтовыхъ союзôвъ сокôльныхъ; б) зъѣздами, прогульками и прилюдными вправами; в) уряджененемъ выкладôвъ о справахъ ґімнастичныхъ и ширенемъ знаня ґімнастики прилюдно; г) уряджененемъ курсôвъ для образованя учителѣвъ; ґ) высыланемъ учителѣвъ въ цѣли науки ґімнастики въ товариствахъ; д) закладанемъ новыхъ товариствъ ґімнастичныхъ; ж) старанемъ о пôдвигненє ґімнастики сокôльнои; з) старанемъ о заведенє товариского укладу (системы) и методы научнои; и) придуманемъ фондôвъ на цѣли ґімнастичнѣ призначеныхъ; і) выдаванемъ друкôвъ о справахъ ґімнастичныхъ взагалѣ.

Майно товариске убезпечае ся правильными вкладками союзôвъ повѣтовыхъ, зъ котрыхъ товариство складае ся, якъ также зъ добровôльныхъ вкладокъ. Вкладки тѣ установляють ся загальнымъ зборомъ. Членомъ союза може бути тôлько повѣтовый союзъ ґімнастичныхъ рускихъ товариствъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, наколи зголосить вступленє въ члены и буде принятый старшиною. Въ тôмъ случаю стоить на рôвни зъ повѣтовымъ союзомъ львôвске товариство ґімнастичне „Сокôлъ". Передъ припятемъ мусить каждый союзъ прислати примѣрникъ своихъ статутôвъ, донести о часѣ заснованя, о числѣ членôвъ и о тôмъ, о що старшиною запытаный буде. Принятый союзъ заплатить вскорѣ наперѣдъ вкладку за бѣжучій рôкъ, въ котрôмъ приступае и набувае ажь по заплаченю вкладки права члоньскѣ. Обовязкомъ каждого союза помагати до осягненя цѣли товариства, а кромѣ того: а) брати участь въ справахъ прилюдныхъ товариства; б) посылати учителѣвъ на курсъ въ цѣли ихъ образованя; в) платити точно и вчасъ установленѣ вкладки; г) предкладати въ назначеный часъ старшинѣ справоздане о своѣмъ станѣ, якъ такожь пôсля потребы о станѣ ґімнастики въ тыхъ мѣсцевостяхъ, котрѣ ѣй старшина каже.

Справами товариства орудуе загальный зборъ, старшина и начальство. Загальный зборъ складае ся зъ заступникôвъ союзôвъ повѣтовыхъ до товариства належачихъ; каждый союзъ высылае на каждыхъ 50 членôвъ зъ товариствъ до него належачихъ, одного заступника. Надвышки 25 членôвъ числять ся за новыхъ 50. Зъ товариствъ числячихъ менше якъ 50 членôвъ высылае ся также по одному заступникови на загальный зборъ. Выборъ заступникôвъ вôдбувае ся передъ загальнымъ зборомъ въ згромадженю товариствъ въ союзѣ заступленыхъ. Першій звычайный загальный зборъ скличе старшина „Сокола" львôвского, слѣдуючѣ скликуе що 3 роки старшина до котрого небудь мѣсця пробуваня товариства въ союзѣ заступленого. Загальному зборови застерѣгае ся: а) выбирати голову, 4 членôвъ старшины, 4) заступникôвъ и 2 дозорцѣвъ скарбу; выборъ вôдбувае ся картками, а выбирае ся осôбно голову и членôвъ старшины, заступникôвъ и дозорцѣвъ скарбу на осôбныхъ картахъ; б) рѣшати о вôдклику союза зъ причины ухвалы старшины, силою котрои его выключено зъ товариства; в) ухваляти змѣну статутôвъ бôльшостію голосôвъ на внесенє старшины; г) рѣшати о внесеняхъ старшиною або товариствами предложеныхъ; д) зносити ухвалы старшины и т. п.

Старшина на 3 лѣта выбрана складае ся зъ головы, чотирохъ членôвъ и заступникôвъ, загальнымъ зборомъ выбраныхъ и зъ вôдпоручникôвъ союзôвъ. Каждый союзъ належачій до товариства выбирае одного вôдпоручника до старшины. Старшина выбирае зô своеѣ середины першого и другого заступника головы, справника, скарбника, начальника. Начальникъ наглядае науку и вправы въ товариствахъ до союза належачихъ, до него належить зарядъ и провôдъ въ прогулькахъ и прилюдныхъ вправахъ. Дозорцѣ скарбу глядять надъ скарбовымъ господарствомъ старшины, провѣрюють рахунки и оповѣщають каждого року справы свои въ часописи товариства.

Мова товариства е руска. Союзъ пробувае у Львовѣ.

Перегляд̄ъ політичный.

Въ пôвнôчнôй Угорщинѣ настала въ наслѣдокъ хмароломôвъ страшна повѣнь, котра наробила великои шкоды. Всѣ села въ околици

27. Що роблять Золотоношцѣ зô своими дѣдами?

Коли вже все добре урадили, взяли ся до дѣла. Але мало хто знавъ въ селѣ, якъ то буде можна безъ великихъ коштôвъ выживити тôлько дѣдôвъ, неробôвъ, немôчныхъ людей, калѣкъ та дѣтей.

Насамперѣдъ взяли за призволенемъ высокого правительства часть грошей зъ фонду убогихъ и закупили за то токарню, сокиры, гиблѣ, пилки, лопаты, рыскалѣ, сапы и другѣ знаряды до роботы. Направлено такожь кухню въ шпитали, щобы въ нѣй можна варити для богато бѣдныхъ людей. Пороблено такожь богато змѣнъ въ шпитали а именно зроблено окрему комнату до роботы для мужчинъ а окрему для жѣнокъ. Такъ само вôддѣлено окремѣ двѣ комнаты для недужихъ обоего пола. Дальше постарано ся о то, щобы каждый мавъ свою окрему комнатку до спаня. Була то вузонька келія лишь десять стôпъ довга а три стопы широка; на земли було лишь тôлько мѣсця, що на сѣнникъ та подушку, выпхану соломою пôдъ голову, на сѣнику було грубе простирало и тепла дерга. До каждои келѣ були дверѣ зъ маленькимъ вôконцемъ въ горѣ. „Дѣдамъ не треба робити великои выгоды" казавъ Володко — нехай ихъ возьме охота самымъ постарати ся о лѣпшу выгоду. Длятого то выкористано каждый кутикъ въ домѣ на мѣсце до спаня. На подѣ бувъ складъ на закупленѣ запасы вовны, прядива, дерева и т. д.

Коли вже все було приготовлене, стала старшина громадска списувати по имени всѣхъ въ селѣ, що не могли жити безъ пôдпомоги громады. То пôшло борзо, бо въ селѣ знали тыхъ людей ажь надто добре. Декотрѣ зъ нихъ мали въ селѣ свое власне помешкане, а другѣ, що не мали власного кутика, ходили за подайнымъ та ночували то въ однôй, то въ другôй стайни. Тыхъ, що не мали свого кутика, выловили въ селѣ всѣхъ та засудили до шпиталю. Они були тому й радѣ, бо якъ разъ студена зима була вже за плечима. Тыхъ, що вправдѣ мали свôй кутикъ, але мусѣли мешкати вкупѣ зъ другими, такъ, що й старѣ и молодѣ, и мужчины и женщины мусѣли разомъ ночувати, вôдведено безъ всѣлякого короводу до шпиталю. Лишь тыхъ полишено въ ихъ власнôмъ помешканю, що могли выказатись, що они и ихъ дѣти сплять всѣ окремо, та що помешканє есть здорове.

Вôдтакъ подѣлено всѣхъ бѣдныхъ и потребуючихъ помочи въ селѣ на двѣ клясы. Тѣ, що мали власнѣ хаты, называлися халупниками, а тѣ, що мешкали въ шпитали, называлися шпитальниками. Всѣхъ однакожь безъ рôзницѣ уважано членами заведеня для убогихъ. Де були дѣти, то ихъ лишено при родичахъ. Колижь помешкане тыхъ людей було за мале, або коли родичѣ були безбожнѣ и неморальнѣ або ихъ треба було вôддати до шпиталю, то дѣтей вôддавано до порядныхъ господарѣвъ въ селѣ або въ мѣстѣ, але не до бѣдныхъ людей за грошѣ, анѣ до богачѣвъ, лишь до такихъ, котрыхъ всѣ знали яко людей честныхъ и совѣстныхъ. Тымъ дѣтемъ давано одѣжь зъ заведеня для бѣдныхъ, а ихъ опѣкунамъ, коли они того жадали, выплачувано малу нагороду. Але майже всѣ, що забрали до себе дѣтей на выховане, не жадали нѣякои нагороды; они то робили зъ побожности, бо такъ ихъ научивъ панъ-отець. Той панъ-отець бувъ правдивымъ опѣкуномъ всѣхъ сиротъ. Вôнъ взявъ бувъ до себе двохъ недобрыхъ и абиточныхъ хлопцѣвъ, ласунôвъ, котрыхъ нѣхто не хотѣвъ приймити и вже за пôвъ року стали они такѣ чемнѣ, що ажь всѣ дивували ся. Тымъ способомъ притулено дѣтей, они не мусѣли вже що дня дивити ся на злѣ примѣры своихъ родичѣвъ, учили ся бути працьовитыми и богобоязливыми, хочь давнѣйше привыкли були жебрати и красти або волочитись и нѣчого не робити.

Коли такъ роздѣлено всѣхъ бѣдныхъ людей и ихъ дѣтей та каждому призначено свôй кутикъ, ухвалила старшина громадска ще й таку постанову: „Хто не въ силѣ самъ себе удержати и нѣхто о него не старае ся, о того мусить старати ся громада. Але коли громада мусить о когось старати ся, то й мае право мати надъ нимъ дозôръ и допильнувати того, щобы вôнъ научивъ ся самъ себе удер-

Пряшева (Еперіешь) стоять пôдъ водою. Богато домôвъ завалило ся и богато людей потопило ся.

Зъ Кіева наспѣла вѣсть, що тамъ арештовано богато студентôвъ переважно Русинôвъ-Украинцѣвъ, котрѝ не хотять уважати себе за Россіянъ а котрыхъ пôдозрѣвають о то, що они стремлять до независимости Украины. Арештованя тѝ мають стояти въ звязи зъ недавными арештованями наУкраинѣ. (Гл. нов).

Россійскій журналъ „Русск. Архивъ" констатуе, що рускій рухъ літературный въ Галичинѣ, росте чимъ разъ бôльше и що до зросту того руху причиняють ся также и Украинцѣ. Тымъ способомъ — каже згаданый журналъ тяготить література украиньска до Австріѣ, мимо того, що тамъ живе тôлько незначна меньшôсть племени малорускою — отже природнѣйшимъ здававъ бы ся обявъ просто противный.

Новинки.

Львôвъ дня 15 серпня.

— **Конкурсы.** Рада повѣтова въ Тернополи оголошуе конкурсъ на посаду секретаря зъ платнею 1200 зр. рôчно и трема додатками пятилѣтными по 100 зр. Вымагае ся окôнченыхъ студій правничихъ. Подання треба вносити до 15 жовтня.

— **Є. Е. Митрополитъ Сильвестеръ Сембратовичъ** вернувъ нинѣ зъ Пôдлютого до Львова.

— **Нова читальня „Просвѣты".** Въ недѣлю 16 липня 1893 вечеромъ вôдбуло ся вôдкрыте читальнѣ на передмѣстю Монастириском̂ъ, Фôльваркахъ. Оо. Зах. Пôдляшецкій и Вол Король вôдправили вечѣрню, а вôдтакъ разомъ зъ численными мѣщанами прийшли до хаты господаря Ник. Рыбака, де мало вôдбути ся торжество. По вступнôй промовѣ о. Пôдляшецкого вôдспѣвавъ хоръ многолѣтство Є. В. Цѣсареви. Мѣщанинъ Горбачевскій вôдчитавъ статуты читальнѣ, а вôдтакъ на перемѣну то спѣвавъ хоръ то выголошувано декламаціи. До выдѣлу читальнѣ выбранѝ: о. Зах. Пôдляшецкій за голову, Ник. Рыбакъ за заступника головы, Ив. Было Якова за секретаря, Дм. Ивасечко за касіера а Ник. Головатчукъ, Дм. Сиротюкъ и Ив. Было Захарого за членôвъ выдѣлу; на заступникôвъ выбранѝ: Стеф. Кроподра и Стеф. Было. По зборахъ вôдбула ся невеличка перекуска, въ часѣ котрои велись гарнѝ промовы, спѣвавъ хоръ и декламовано. До читальнѣ записалось 31 членôвъ.

— **Загальнѝ зборы** читальнѣ въ Хотѣни въ Калущинѣ вôдбули ся дня 23 липня с. р. До читальнѣ належить 65 сталыхъ членôвъ Зарядъ читальнѣ выбрано такъ: голова читальнѣ Гнатъ Киндюхъ, той самъ, що бувъ торôкъ заступникъ головы Гнатъ Зеленько, выдѣловѝ: Михайло Драґанъ и Дмитро Павлôвъ, Даміянъ Мельничукъ касіеръ, Иванъ Кущакъ библіотекарь, Олекса Драґанъ секретарь. Читальня въ Хотѣни розвиваесь дуже хорошо, до заряду ввôйшли першѝ и найпоряднѣйшѝ ґазды села, що кождои недѣлѣ и свята дуже пильно сходять ся и поучують ся о многихъ пожиточныхъ рѣчахъ.

— **Надзвычайнѝ загальнѝ зборы** товариства взаимнои помочи дякôвъ церковныхъ гр. кат. Епархіѣ Станіславôвскои вôдбудуть ся въ четвергъ по Успенію пресв. Богородицѣ дня 31 серпня с. р. въ Станіславовѣ зô слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Богослужене въ катедральнôй церквѣ о годинѣ 8 рано; 2) вôдкрыте зборôвъ головою товариства; 3) справоздане секретаря зъ дѣяльности выдѣлу; 4) справоздане скарбника зô стану маеткового; 5) справа змѣны статута; 6) внесене членôвъ. Зъ огляду на важнѝ справы просить выдѣлъ всѣхъ членôвъ до численнои участи въ тыхъ зборахъ. — За выдѣлъ товариства взаимнои помочи дякôвъ церковныхъ гр. кат. Епархіѣ Станіславôвскои: *Т. Шанковскій. Ом. Абрисовскій.*

— **Руско-народный театръ** по гостинѣ въ Яворовѣ, де за весь часъ ажь до самого кôнця поводилось ему добре, переѣхавъ до Любачева. Дня 10 с. м. вôдограно „Запорожця за Дунаемъ", д. 12 го „Зô ступня на ступѣнь", д. 13 ого „Дзвоны зъ Корневіль" а д. 14 ого штуку „Дай серцю волю". Приготовляють ся и въ коротком̂ъ часѣ будуть выставленѝ двѣ новѝ драмы конкурсовѝ: „Катря Чайкôвна" и „Украдене щасте".

— **Холєра.** Въ Микуличинѣ захорувавъ дня 12 с. м. на холеру оденъ робôтникъ, котрый заказивъ ся вôдъ жѣнки, пильнуючи еѣ особисто въ шпитали вôдъ дня 9 с. м. Въ Татаровѣ занедужавъ коваль, въ Делятинѣ два робôтники. Оденъ нихъ ишовъ зъ Микуличина и въ доровѣ напала его холера. Въ Печенѣжинѣ вôдъ пяти днѣвъ не було дальшого выпадку холеры; такъ само въ Белзци. Загаломъ въ повѣтѣ надвôрняньскôмъ було до вчера 13 выпадкôвъ занедужаня, а 6 выпадкôвъ смерти на холеру.

— **Новѝ арештованя.** Przegląd доносить, що въ Кіевѣ у студентôвъ университету вôдбули жандармы ревізіѣ и увязнили кôльканайцять зъ нихъ. Суть то переважно Украинцѣ, посудженѝ о змаганя до независимости Украины, що не вважають себе Москалями. Тѝ увязненя стоять у звязи зъ увязненями украиньскихъ студентôвъ въ Харковѣ, котрѝ передъ кôлькома мѣсяцями выдали маніфестъ и заявили, що не суть Москалями, лише народомъ окремымъ и змагають до самостôйности. (Змѣстъ того маніфесту мы подали въ своимъ часѣ). Стôлько доносить Przegląd въ телеґрамѣ зъ Бродôвъ и нема причины не вѣрити сѣй вѣсти. Зазнають Украинцѣ опѣки свого „брата" Москаля...

— **На будову руского народного театру** зложила вп. пп.: О. Йосафатъ Кобриньскій въ Мышина 20 зр., Учителѣ кружка педаґоґічного замарстинôвского 10 зр., п. Лисякъ авскультантъ судовый въ Жидачевѣ 1 зр., дръ Ортиньскій 2 зр., Серафинъ 1 зр. — Писатель п. Фр. Ржегоржъ зôбравъ 1 зр. 40 кр. — П. Юлія Борисевичева зôбрала на выставѣ въ Верхратѣ 6 зр. 14 кр. — П. Иванъ Барна уч. въ Лѣску 1 зр., Тома Фандарисъ въ Космачи 3 зр. 45 кр. вôдъ учителѣвъ повѣта косôвского. — П. Иванъ Вертипорохъ зъ Ляшокъ королѣвскихъ 6 зр., причинились до того: п нѣ Березиньска зъ Вôльшаницѣ, Мих. Продзевичъ зъ Полтвы и Левъ Мисякъ съ Турôвки. — П. Йосифъ Ракôвскій зъ Боднарова 16 зр., зôбраныхъ на весѣлю богослова и. Пристая въ домѣ о. Бачиньского въ Григоровѣ.

— **Новѝ шатра** мають бути введенѝ въ австрійскôй арміи. Именно кождый воякъ буде носити пôдъ торністрою вôйскове шатро, т. е. кусникъ сырого полотна и кôлька деревяныхъ кôлкôвъ. Таке шатро можна розтягнути за кôлька минутъ. Въ тôй цѣли ставляе ся карабінъ до горы баґнетомъ и сей карабінъ есть пôдпорою и осередкомъ шатра. На баґнетъ накидае ся петлю, розтягае ся полотно, прикрѣплюе ся его кôлками до земли и шатро готове. Въ нѣмъ може помѣститись три вояки. Зъ заведенємъ тыхъ шатеръ буде мати кождый воякъ 120 ґрамôвъ бôльше тягару, бо стôлько важить полотно.

— **Зелѣзниця електрична.** У Львовѣ розпочали ся вже приготовляючѝ роботы до будовы зелѣзницѣ електричнои. Въ дорозѣ доѣздовôй до головного двôрця перекладають ся шины трамваевѝ, бо трамвай мусить уступити мѣсця зелѣзници електричнôй, котра пôйде правою стороною дороги. Перебудову шинъ трамваевыхъ мусить товариство тріестеньске перевести своимъ коштомъ.

— **Огонь.** Въ Щирци погорѣла передвчера фабрика ґипсу Люфта, положена коло стацін зелѣзничои. Огонь бувъ имовѣрно пôдложеный.

— **Розбишаки.** Въ ночи на 11 с. м. на передмѣстю Клокучка въ гаю т. зв. Панаитôвъ въ Чернôвцяхъ вертавъ муляръ Фердинандъ Кінцъ до дому. Наразъ зъ помѣжь корчѣвъ выскочили два опришки, закинули ему шнуръ на шию, пôднесли въ гору и повѣсили на галузи дерева. На щасте галузь була спорохнѣла и зломила ся. Опришки налякали ся и утекли. Кінцъ упавши на землю не мôгъ довго прийти до памяти та ледви доплентавъ ся до дому. — Въ лѣсѣ пôдъ Кирлибабою стрѣливъ хтось до колодѣя Франца Шміта и забивъ его на мѣсци. Виновника ще не вôднайшли.

жувати и о себе старати ся". А то було зовсѣмъ справедливо.

Длятого то придано кождôй бѣднôй родинѣ якогось честного чоловѣка за опѣкуна або настоятеля. Той настоятель мусѣвъ дбати о харчь, одѣжь, майно, довги и заробокъ кождои вôдданои въ его опѣку родины; мусѣвъ доглядати, щобы у халупникôвъ була чистота и порядокъ въ ихъ хатѣ, та мусѣвъ допильнувати ихъ роботы. При тôмъ поступовано дуже остро. А позаякъ и халупники доставали харчь изъ шпитальнои кухнѣ, де, якъ пôдчасъ дорожнѣ варено спôльно юшку, и брали также одѣжь та й всѣ знаряды зъ заряду дому убогихъ, то й мусѣли вôдроблювати до того дому все, що зъ вôдтамъ дôставали. Але то, що они собѣ при тôмъ черезъ свою бôльшу пильнôсть заробили, то имъ платило ся. Тѝ грошѣ и то, що они зарабляли собѣ у селянъ, не дôставали они до рукъ, лишь все складало ся до касы ощадности, бо працѣ людемъ, що дôставали все чого имъ було потреба до ихъ удержаня, не потреба було готовыхъ грошей; они мусѣли отже учити ся длятого щадити и добре господарити.

Кождый такій опѣкунъ чи настоятель мусѣвъ вôдъ часу до часу здавати панъ-отцеви справу о поступованю и судьбѣ повѣренои ему родины, бо панъ-отець бувъ старшимъ надзирателемъ надъ всѣма настоятелями; вôнъ все записувавъ до книги. Коли показала ся потреба, що вôнъ мусѣвъ пожалувати ся на якогось настоятеля, що той зле сповняе свôй чоловѣколюбивый урядъ, то старшина громадска заразъ скинула такого настоятеля.

Той безустанный и безпосередный надзôръ и то опѣкуньство надъ кождымъ бѣднымъ господарствомъ або бѣднымъ чоловѣкомъ въ селѣ, мали дуже добрѝ наслѣдки. Позаякъ оденъ опѣкунъ мавъ доглядати лишь одну родину, то мôгъ вôнъ еѣ лѣпше и стараннѣйше доглядати и не мавъ богато труду. Кождый сповнявъ ту дрôбницю охотно и безъ заплаты, лишь зъ христіяньскои любови. Незадовго стали опѣкуны ити навзаводы зъ собою, бо кождый уважавъ собѣ то за славу якъ найбôльше пôддвигнути повѣрену ему родину своею радою, наукою и помочею. Такъ знайшли занедбанѝ давнѣйше бѣднѝ господарѣ приятелѣвъ, батькôвъ и своихъ ангелѣвъ хранителѣвъ, котрымъ на вѣки були вдячнѝ.

Але теперь настало пытане: зъ вôдки взяти харчь и одѣжь для бѣдныхъ? Володко казавъ: „Зле бы то було, колибъ люде, що мають здоровѝ руки, не зарабляли собѣ на хлѣбъ. Всѣ разомъ, халупники и шпитальники, мужчины и женщины, творять теперь такъ сказатибъ одно велике господарство и мусять оденъ для всѣхъ, всѣ для одного працювати. Халупники мусять до тыждня зробити ту роботу, що дôстануть, а шпитальники мусять працювати на денъ вôсѣмь годинъ зъ вымкою недѣль и святъ".

(Дальше буде.)

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Посиѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5 26**	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11 11**	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6 54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновецъ	6·36	—	10·36	3·31	**10 56**	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3 41	**8·01**
Белзця.	—	—	9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Посиѣшный		Особовый			
Кракова	3 08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6 21**	9 46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2 34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновецъ	**10 10**	—	**7.11**	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	**1·08**	9·06	**9·52**	2 38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Вôдъ дня 20 мая курсують що день ажь до вôдкликаня, поѣзды прогульковѝ до Бруховичъ и Зимнои Воды. Вôдъѣздъ до Бруховичъ о год. 3 мін. 50 пополудни; поворотъ о год. 8 мін. 57 вечеромъ. — Вôдъѣздъ до Зимнои Воды о год. 4 мін. 12 по полудни; поворотъ о год. 6 мін. 35 и о год. 9 мін. 40.

За реда кцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій.**

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.